

Provincie Noord-Holland

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

A.N.M. Stavenuiter

BEL/OMB

Telefoonnummer +31235143190

STAVENUITERA@Noord-Holland.nl

1 | 4

Betreft: vaststelling ecologische doelen overig water

Verzenddatum

27 OKT. 2021

Geachte leden,

Kenmerk

1694412/1694457

Graag informeren wij u over het feit dat wij op 26 oktober jl. hebben ingestemd met de door het hoogheemraadschap van Rijnland en het waterschap Amstel Gooi en Vecht voorgestelde ecologische doelen voor het zogeheten overig water. Daarmee zijn deze doelen overig water vastgesteld.

Uw kenmerk

Conform afspraken in overeenkomst met o.a. AGV en Rijnland

Voor oppervlaktewaterlichamen die in het kader van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) zijn begrensd en in beheer zijn van waterschappen gelden ecologische doelen, die door de provincies worden vastgesteld. KRW-waterlichamen betreffen de grotere wateren, volgens de criteria van de KRW.

Het is niet verplicht om daarnaast ook voor het overige water, dus het oppervlaktewater buiten de officiële KRW-waterlichamen (bijvoorbeeld poldersloten en water in stedelijk gebied), ecologische doelen te bepalen. Echter, conform het beleid zoals dat is vastgelegd in de provinciale Watervisie is de provincie in 2019 een overeenkomst¹ aangegaan met onder andere de provincie Zuid-Holland en de waterschappen AGV en Rijnland (zie bijlage), op grond waarvan door deze waterschappen inmiddels ook ecologische doelen zijn afgeleid voor het overige water. Per brief (zie bijlagen) hebben de waterschappen het proces en het resultaat van de doelbepaling toegelicht. Tevens wordt hierin ingegaan op de huidige toestand van het water.

Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier was geen partij bij de genoemde overeenkomst. Dit waterschap heeft er met instemming van de provincie voor gekozen om voor het overig water dezelfde doelen aan te houden als voor de naastgelegen KRW-waterlichamen.

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

¹ overeenkomst 'Ecologische doelen overige wateren provincie Zuid-Holland en provincie Noord-Holland' (GS-besluit 8 oktober 2019, zaaknummer 1256364)

Inspanningsverplichting

Voor het halen van de ecologische doelen overig water geldt 'slechts' een inspanningsverplichting. Binnen de KRW geldt namelijk alleen voor de doelen van de begrensde KRW-waterlichamen een resultaatverplichting. Het verbeteren van de waterkwaliteit in het overig water kan overigens ook in de KRW-waterlichamen een positief effect hebben.

Toelichting ecologische doelen

- De waterschappen hebben conform de overeenkomst voor ál het overig water in hun beheergebied ecologische doelen afgeleid. Het overig water betreft vooral kleinere wateren, maar bij elkaar opgeteld gaat het toch om een aanzienlijke oppervlakte².
- Naast de doelen is ook de huidige ecologische toestand van het overig water bepaald. Daardoor is het 'doelgat' inzichtelijk, dus de afstand tussen de huidige kwaliteit en de (hogere) doelen oftewel de nog te realiseren kwaliteit. De huidige waterkwaliteit is veelal allesbehalve goed en de waterkwaliteit gaat niet zelden zelfs achteruit.
- De afgeleide ecologische doelen zijn weliswaar 'KRW-like' maar minder in aantal dan de doelen die voor KRW-waterlichamen gelden. Het is allemaal wat eenvoudiger. Zoals vastgelegd in de overeenkomst was het aan de waterschappen om voor overig water een of meer van de KRW-parameters te kiezen. Rijnland en AGV achtten beide de KRW-parameter 'overige waterflora' het meest geschikt om de ecologische doelen voor het overig water voor te bepalen. Waterplanten zijn een essentieel onderdeel van, en randvoorwaarde voor watergebonden leven als kleine waterdiertjes en vissen. Rijnland heeft naast 'overige waterflora' voor enkele wateren ook 'algen' (fytoplankton) als parameter gekozen.
- De doelaflleiding heeft plaatsgevonden op basis van expertinschattingen in combinatie met het gebruik van de zogeheten KRW-verkenner (een geautomatiseerd model). Concreet is aan elk overig water een getal toegekend, dat voor de parameter 'overige waterflora' het doel is. Idem voor een beperkt aantal wateren in Rijnland een getal voor de parameter algen. Het getal is een zogeheten 'EKR-score' (ecologische kwaliteitsratio). De EKR wordt ook voor KRW-waterlichamen als maat gebruikt. Het is altijd een getal tussen 0 en 1; hoe hoger het getal hoe hoger het ecologisch doel (of hoe beter de ecologische toestand). Voor niet-natuurlijke wateren (en dat zijn verreweg de meeste wateren in Noord-Holland) geldt dat de EKR-score ten hoogste 0,6 is.

² Het door Rijkswaterstaat beheerde oppervlaktewater is (nagenoeg) volledig als KRW-waterlichaam begreemd. Dit geldt niet voor de 'regionale wateren', die door waterschappen worden beheerd. Het Noord-Hollandse regionale water heeft een oppervlakte van 255 km². Hiervan is 136 km² (53,3%) KRW-waterlichaam. 119 km² (46,7%) is overig water². Bron: Nulmeting Watervisie 2021 (PNH, 2017).

- Het is niet doenlijk om voor het water in iedere afzonderlijke sloot doelen te bepalen. Niet alleen de keuze van de parameters ook de indeling (clustering) van het overig water in eenheden was aan de waterschappen om te bepalen. De beide waterschappen hebben daarbij verschillende keuzes gemaakt. Rijnland heeft een zestal clusters onderscheiden op basis van met name het bodemtype: de ondiepe (1) en diepe kleipolders (2), het veengebied (3), de zandgronden achter de duinen (4), water in stedelijk gebied (5) en de kleine meren en plassen (6). AGV daarentegen hanteert zogenaamde Ecologische Analysegebieden (EAG's). Dat zijn delen van aan- en afvoergebieden met zo homogeen mogelijke randvoorwaarden voor de ecologie: bodemtype, landgebruik, vorm van het water en of grondwater kwelt of dat er wegzijging is naar het grondwater. Voor het Noord-Hollandse deel van het beheergebied van AGV leidt deze werkwijze tot in totaal 171 gebieden.

De monitoring van de waterkwaliteit is op de gebiedsindeling afgestemd.

- Waterschap AGV heeft twee soorten doelen afgeleid: enerzijds het langetermijndoel, oftewel in KRW-termen het Goed Ecologisch Potentieel (GEP), waarvoor geen realisatiestreefdatum is gesteld en anderzijds het doel dat in 2027 gerealiseerd moet zijn. Het jaar 2027 is het laatste jaar van de derde en mogelijk laatste KRW-periode (2022-2027).

Rijnland daarentegen hanteert alleen het GEP, met als realisatiestreefjaar 2027.

Realisatiestrategie

Bij het aanleveren van de conceptdoelen aan de provincie is door Rijnland en AGV tevens inzicht geboden in de realisatiestrategie. Enkele elementen uit hun aanpak worden hieronder toegelicht.

Rijnland neemt de waterkwaliteitsopgaven integraal mee in de processen, projecten en reguliere werkzaamheden om zo maximale synergie te bereiken en het gebied niet te belasten met losse processen op verschillende momenten. Voorbeelden zijn: processen ten behoeve van watergebiedsplannen, vergunningverlening en handhaving (o.a. de schouw van sloten), samenwerkingsprojecten met de landbouw, gemeenten of partijen als Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer.

Ook AGV volgt deze werkwijze en heeft daarnaast een specifieke aanpak voor de wateren die de laatste zeven jaar in kwaliteit achteruit zijn gegaan. Hiervan worden de oorzaken nader onderzocht en worden vervolgens verbetermaatregelen genomen, waar nodig in een meer intensieve samenwerking met de agrarische sector, gemeenten en natuur- en milieuorganisaties.

AGV verbetert waar mogelijk het watersysteem door de aanpak van de zogenoemde lekkende polders: dit zijn polders die meer inlaatwater krijgen dan ze nodig hebben.

De door Rijnland en AGV afgeleide doelen worden haalbaar geacht en er worden daadwerkelijk inspanningen geleverd om de doelen te realiseren. De ecologische kwaliteit van het Noord-Hollandse oppervlaktewater zal daardoor verbeteren. Periodiek zullen de doelen overeenkomstig artikel 7 lid 4 van de afgesloten overeenkomst worden herijkt, synchroon met de zesjaarscyclus uit de KRW.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

R.M. Bergkamp

voorzitter

A.Th.H. van Dijk

5 bijlagen:

- Brief van Rijnland
- Brief van AGV
- Tabel ecologische doelen Rijnland
- Tabel ecologische doelen AGV
- Overeenkomst ecologische doelen overig water 2019